

Koukuttavan maistuvaa

Tavoite: Vertailla kieliä ja ymmärtää niiden muodostavan kieliperheitä samalla kun oppii suklaan alkuperästä.

Taso: Alakoulun 1.-2. ja 3.-4. luokat (6-8, 9-11 -vuotiaat).

Kesto: 3 X 45 minuutin oppituntia.

Lähde: <http://combat.ecml.at/TrainingKit/DidacticUnits/Addictivelytasty/tabid/2693/language/en-%20GB/Default.aspx> Tekijä: Sofie Jonckheere. Opetusmateriaalia on muokattu Pohjoismaiden ja Baltian maiden kontekstiin sopivaksi ECML:n luvalla.

Oppiaineet: kotitalous, maantieto, historia.

Oppimistavoitteet:

- Oppilas oppii
  - kielten samankaltaisuuksista sekä eroista;
  - arvostamaan kielten moninaisuutta;
  - käyttämään eri strategioita vieraan kielen ymmärtämiseen;
  - kyseenalaistamaan ja ilmaisemaan oma mielipiteensä.
- Oppilas
  - vertailee erilaisia kirjoitustapoja;
  - kunnioittaa ja arvostaa muiden mielipiteitä.

Opetussuunnitelma: katso ohjeet harjoituskohtaisesti.

Lisäharjoitukset/Aiheen jatk käsittely: Harjoitukseen voi sisällyttää myös muita oppimisympäristön kannalta mielekkäitä kieliä kuten paikalliset ja vähemmistökielet, esimerkiksi luokassa puhutut kielet.

Osa 1: Herkullinen ainesosa - oppilaan tehtävät

Minkä ainesosan nimen tunnistat alla olevissa käännöksissä? _____

Mitkä kielet tunnistat? Kirjoita tunnistamiesi kielten nimi viivalle.

1. čokolada	.....	
2. czekolada	.....	
3. ciocolată	.....	
4. cioccolato	.....	
5. sjokolade	.....	
6. chocolate	.....	
7. schokolade	.....	
8. choklad	.....	
9. chocolade	.....	
10. chocolat	.....	

Mitkä kielet ovat samanlaisia? _____

_____

Tiedätkö mistä se johtuu? _____

_____

Ryhmittele kielet alla olevaan taulukkoon:

Germaanisiet kielet	Romaanisiet kielet	Slaavilaiset kielet
Chocolade (hollanti)		
		Čokolada (kroatia)
	Chocolate (espanja)	

Osa 1: Herkullinen ainesosa- Vastaukset

Čokolada = kroatia

Czekolada = puola

Ciocolată = romania

Ciocolato = italia

Sjokolade = norja

Chocolate = englanti, portugali, espanja

Schokolade = saksa

Choklad = ruotsi

Chocolade = hollanti, tanska

Chocolat = ranska

Seuraavat sanat muistuttavat toisiaan, koska ne kuuluvat samaan kieliperheeseen. Tämän osan keskustelua voi jättää väliin nuorempien oppilaiden kanssa. Oppilaat saattavat keksiä, että maat ovat myös maantieteellisesti lähekkäin.

Germaanisiet kielet	Romaanisiet kielet	Slaavilaiset kielet
Chocolade (hollanti)	Chocolat (ranska)	Czekolada (puola)
Schokolade (saksa)	Ciocolato (italia)	Čokolada (kroatia)
Chocolate (englanti)	Chocolate (espanja)	
Chocolade (tanska)	Ciocolată (romania)	
Choklad (ruotsi)	Chocolate (portugali)	
Sjokolade (norja)		

Osa 2: Suklaan alkuperä - oppilaan tehtävät

The premier contact of the Western world with Kakao took place in 1528 when the Spanish explorer Fernando Cortez returned from Mexico with Kakao. At that time cacao was used to make a beverage. The cacao beans were very expensive. Only rich people could afford them. Only in 1900 Kakao became a national drink due to a sharp drop in the price of Kakao. The main ingredient of chocolate is Kakao, made

from cacao beans. They come from the fruit of the cacao tree. Cacao trees grow in warm and humid tropical countries, especially in the countries around the equator. The best-known producers are Indonesia, Ecuador, Kenya, Ivory Coast... A cacao tree has to grow three to four years and can become fifteen meters high. Most cacao trees are pruned and become only four meters high. That way it's easier to pick the fruit. Every tree gives about twenty to thirty

fruits per year. The tree has flowers all year long. Big, hard fruits grow out of every flower. After about five months the fruits are ripe. After these five years they can be picked. The ripe fruits are green. They are about twenty centimeters long. Every fruit contains about forty seeds. These seeds are the cacao beans. Kakao is made of these seeds. Every year a tree delivers one to two kilograms of kakao. They open the fruits with a knife. They take out the beans and put them

in bins. The bins are covered with big leaves. After a week the beans are brown. The beans are taken out of the bins and put in the sun to dry. The beans are put in big sacks and transported to Europe by truck. The sacks are unloaded in the harbor of Amsterdam and they take them to the chocolate factories by trucks. In the factories they are converted into chocolate.

Vastaa alla oleviin kysymyksiin lukemasi tekstin pohjalta:

Kuka toi kaakaon Eurooppaan? _____

Minä vuonna? _____

Mistä maasta kaakao on kotoisin? _____

Missä kaakaopuut kasvavat? _____

Paljonko yksi kaakaopuu tuottaa kaakaota vuodessa? _____

Kuinka monta siementä kaakaopuun hedelmässä on? _____

Arviointi

Opettaja kysyy:

- Huomasitko eroavaisuuksia kielten kirjoitustavoissa? [esim. saksan kielen substantiivit kirjoitetaan isolla alkukirjaimella]
- Ymmärsitkö monikielisen tekstin?
- Oliko se vaikeaa?
- Mitkä sanat ymmärsit?
- Mikä auttoi sinua ymmärtämään ne?
- Käytitkö ymmärtämisen apuna muissa kielissä tuntemia sanoja vai ymmärsitkö ne asiayhteyden ansiosta?
- Mitä sanoja et ymmärtänyt ollenkaan?